

Lokalno stanovništvo mora imati značajniju ulogu u procesu planiranja i odlučivanja o izgradnji malih hidroelektrana (mHE) kako bi one bile održive i korisne za državu, koncesionare i građane, smatraju u nevladinoj organizaciji (NVO) Green Home.

Projekt asistent NVO Green Home, Milija Čabarkapa, kazao je da je posljednjih godina u Crnoj Gori, a naročito na sjeveru, aktuelna je izgradnja mHE.

“Koncesije su dodijeljene na teritoriji opština Kolašin, Mojkovac, Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Plav, Gusinje, Plužine i Budva. Ukupna instalisana snaga svih odobrenih projekata mHE od 2007. godine iznosi 83,4 megavata (MW) sa planiranom godišnjom proizvodnjom od 269 gigavatsati (GWh)”, naveo je Čabarkapa u saopštenju.

On je rekao da se postavlja pitanje kakvu korist će imati lokalno stanovništvo koje živi u neposrednoj blizini budućih hidroenergetskih objekata.

“Dosadašnja pozitivna praksa bila je da koncesionari zaposle određen broj lokalnih stanovnika u toku faze izgradnje mHE, kao i da izgrade seoske puteve tamo gdje je to najpotrebnije. Međutim, faza izgradnje nije dug proces, pa samim tim i zaposlenost lokalaca će biti kratkoročna, pa se može zaključiti da u tom smislu ova korist koju ima lokalno stanovništvo nije dugoročna”, ocijenio je Čabarkapa.

Prema njegovim riječima, vjerovatno je da lokalno stanovništvo misli da će biti kvalitetnije i sigurnije snadbjeveno energijom što bi svakako bila ogromna korist mHE.

On je dodao da se nažalost ne može reći za svaku buduću mHE da će obezbijeti lokalnu autonomiju u energetske smislu i sigurnost napajanja potrošača.

“Da li će mHE obezbijediti kvalitetnije i sigurnije snadbijevanje električnom energijom zavisi od njene instalisane snage, zapravo ako je instalisana snaga mHE dva MW ili više obično se ne konektuje na niskonaponsku mrežu već na 35 kilovoltnu (kV) trafostanicu, tako da se na osnovu toga može zaključiti da mHE ne predstavljaju distribuirani izvor energije”, precizirao je Čabarkapa.

On je upozorio i na moguće posljedice koje bi za lokalno stanovništvo mogle nastati usljed eksploatacije mHE, s obzirom na to da ne postoje planovi korišćenja voda.

“Uzimajući u obzir činjenicu da značajan broj ljudi koji živi na teritoriji opština Berane, Andrijevića, Bijelo Polje i ostalih opština koristi vodu iz rijeka za navodnjavanje usjeva sistemom kanala, lokalno stanovništvo mora biti svjesno da može doći do toga da u ljetnjim mjesecima neće biti dovoljno vode u vodotoku i da će na taj način njihovi usjevi biti ugroženi, a oni su vrlo često i glavni prihodi i osnova egzistencije”, rekao je Čabarkapa.

On smatra da je još u fazi planiranja dodjele koncesija potrebno uspostaviti participativne procese, uključujući angažovanje lokalnog stanovništva, koje će vjerovatno najviše biti ugroženo uticajem gradnje.

“Interesne grupe, identifikovane kao najviše pogođene izgradnjom mHE, često su društveno ili politički marginalizovane ili imaju malo prethodnog iskustva u učestvovanju u procesu donošenja odluka. One najčešće ne razumiju implikacije koje realizacija takvih projekata

može imati za njih”, zaključio je Čabarkapa.
izvor: vijesti.me